

jaarverslag 2024

WFF

westfries | archief

rode draad: historische verenigingen

De samenwerking tussen het Westfries Archief en historische verenigingen in de regio is van grote waarde voor beide partijen. Historische verenigingen beschikken over kennis van lokale gebeurtenissen, personen en erfgoed. Zo vormen ze een waardevolle schakel tussen het archief en de lokale gemeenschap.

Het Westfries Archief ondersteunt deze verenigingen op zijn beurt met expertise, archiefmateriaal en soms ook met digitaliseringsprojecten, tentoonstellingen of educatieve activiteiten. Voor historische verenigingen betekent de samenwerking dat zij toegang hebben tot professionele ondersteuning bij onderzoek, behoud en ontsluiting van lokaal erfgoed. Voor het Westfries Archief levert de samenwerking nieuwe inzichten, contacten en betrokkenheid op. Het draagt bij aan een breder draagvlak voor het historisch werk in de regio.

Vanwege deze samenwerking, die voor beide partijen van grote waarde is, hebben wij ervoor gekozen om historische verenigingen dit jaar als thema voor ons jaarverslag te nemen. Binnen ons werkgebied zijn maar liefst 29 historische verenigingen actief. Op onze website vindt u een overzicht.

Colofon:

© 2025, Westfries Archief, Hoorn

Beeldmateriaal: Westfries Archief

Vormgeving: Eric Mels

voorwoord

Als voorzitter van het bestuur van het Westfries Archief kijk ik met plezier terug op 2024. Het was opnieuw een jaar met veel mooie en geslaagde activiteiten, zoals lezingen, educatieve programma's en tentoonstellingen. Deze trokken niet alleen bezoekers uit onze eigen regio, maar ook van daarbuiten. Het laat zien dat ons archief voor een breed publiek interessant is.

Een mooi hoogtepunt was de toegenomen betrokkenheid van basisschoolleerlingen. In samenwerking met cultuurpartner De Blauwe Schuit ontvingen we de leerlingen uit groep 6, 7 en 8 van alle scholen uit de gemeenten Koggenland en Opmeer. Tijdens hun bezoek bekeken ze originele archiefstukken in de kluis en versierden zij historische reproductiekaarten met wat zij typisch vonden voor hun woonplaats. De komende jaren zullen ook leerlingen uit de andere Westfriesse gemeenten onze locatie bezoeken. Op die manier maken we de lokale geschiedenis tastbaar en dragen we bij aan een belangrijk doel uit ons beleidsplan.

Daarnaast hebben we in 2024 geïnvesteerd in de toekomst van onze fysieke collecties door de installatie van verrijdbare stellingen. Hiermee creëerden we 1.000 strekkende meter extra opslagruimte, waarmee we de toegankelijkheid en het behoud van onze archieven voor de komende tien jaar veiligstellen. Hoewel digitale ontwikkelingen doorgaan, blijft ook het fysieke archief onmisbaar.

In het voorjaar van 2025 heb ik het voorzitterschap overgenomen van Gerard van den Hengel in verband met zijn vertrek uit de regio. Ik dank alle medewerkers, vrijwilligers en vrienden van het Westfries Archief voor hun inzet en betrokkenheid in dit jaar.

Samen kijken we met vertrouwen uit naar de verdere groei en ontwikkeling van ons prachtige archief.

Michiel Pijl
Voorzitter bestuur Westfries Archief

inleiding

Voor u ligt het publieke jaarverslag van het Westfries Archief over het jaar 2024. In dit verslag blikken we terug op een jaar vol beweging, samenwerking en vernieuwing. Als regionale erfgoedinstelling blijven wij met overtuiging werken aan onze missie: het bewaren, ontsluiten en toegankelijk maken van het rijke cultuurhistorische erfgoed van Westfriesland. Die missie krijgt vorm in een veelzijdige praktijk, waarin digitale innovatie hand in hand gaat met persoonlijke betrokkenheid en historisch vakmanschap.

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet om onze collectie toegankelijker te maken voor een breed publiek. De lancering van onze geheel vernieuwde website was daarin een hoogtepunt. Deze website fungeert als digitale studiezaal en maakt het voor gebruikers eenvoudiger dan ooit om historisch bronmateriaal te vinden en te gebruiken. In aansluiting daarop is het project scannen op verzoek van start gegaan, waarmee bezoekers digitaliseringsverzoeken kunnen indienen. Hiermee spelen we in op de groeiende behoefte aan digitale informatievoorziening

Tijdens de Maand van de Geschiedenis, met het actuele thema Echt nep, hebben wij het belang van archiefonderzoek en kritisch denken extra onder de aandacht gebracht. Door middel van rondleidingen en een krantenquiz lieten we zien dat ook archieven nepinformatie bevatten, en hoe belangrijk het is om bronnen te onderzoeken.

Bijzonder was ook de feestelijke afsluiting van het vrijwilligersproject rond de *Kroniek van Klaas van Voorst*. Dankzij moderne technieken én de inzet van onze vrijwilligers zijn de kronieken nu digitaal beschikbaar en doorzoekbaar voor iedereen.

Door bemiddeling van Stichting Vrienden van het Westfries Archief mochten wij een unieke tekening van Wognum uit 1730 verwelkomen, een waardevolle aanvulling op onze collectie.

Bijzonder was ook de overdracht van de collectie van Stichting Historisch Abbekerk-Lambertschaag. Deze vormt een verrijking voor ons archief en voor toekomstige generaties.

Al dit werk was niet mogelijk geweest zonder de inzet van onze medewerkers, vrijwilligers, partners en bezoekers. Wij danken iedereen die in 2024 heeft bijgedragen aan onze missie.

Wij hopen dat dit jaarverslag u inspireert en nodigen u van harte uit om ook in 2025 samen met ons het verhaal van Westfriesland levend te houden.

Dirk Dekema

Anouk Schoemaker

Het Westfries Archief ondersteunt de zeven Westfriesse gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec bij het betrouwbaar en toegankelijk houden van alle regionale informatie uit het heden en verleden.

Drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet 1995 en de Gemeenschappelijke Regeling zijn hierbij leidend:

- 1 Ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden;
- 2 Informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen;
- 3 Beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie.

In het *beleidsplan 2024-2027* is aan deze drie kerntaken meer invulling gegeven door voor de komende jaren de speerpunten en thema's expliciet te benoemen. In juli 2024 is door het Algemeen bestuur dit beleidsplan vastgesteld en daarmee richtinggevend voor de komende jaren. De thema's van het beleidsplan zijn:

Het Westfries Archief voorziet in en anticipeert op de actuele en toekomstige informatiebehoeften van de partners, de gebruikers en het publiek.

De tactische doelstellingen zijn hiervan afgeleid:

- 1 De collectie is duurzaam, toegankelijk, betrouwbaar en representatief.
- 2 Onze dienstverlening zorgt voor tevreden gebruikers en bevordert de zelfredzaamheid.
- 3 Communicatie, programmering en educatie zorgen voor een nieuw publiek en vaardige gebruikers.
- 4 De kennis binnen onze organisatie is professioneel, up-to-date en in staat flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

In dit jaarverslag leest en ziet u hoe het Westfries Archief in 2024 een professionele en duurzame bijdrage heeft geleverd als partner van overheden, publiek en toekomstige generaties. Mocht u zich tevens nader willen verdiepen in ons beleidsplan 2024-2027 kijk dan op www.westfriesarchief.nl/organisatie/beleidsplan.

Op onze website kunt u nog veel meer informatie vinden over onderzoek, educatie en de historie van Westfriesland.

overheden

Het Westfries Archief ondersteunt de Westfriese overheden met één gedeeld platform voor veilig, transparant en duurzaam informatiebeheer – inclusief openbaarmaking, opslag en vernietiging – conform wetgeving, zonder extra infrastructuur of beheerkosten.

elc 3 wien luse fup was Wunden
 de miff ter was 6 follen gont
 gubbe was fips confectie is bed
 alle ledig wende 3 mder woffen,
 landt Ende gubbe de boory con

kwaliteitssysteem informatiebeheer

Het Westfries Archief speelt een centrale rol in de regionale ontwikkeling van het kwaliteitssysteem informatiebeheer. Als kenniscentrum en dienstverlener ondersteunt het archief aangesloten gemeenten en regelingen bij het opzetten en verbeteren van hun informatiebeheerprocessen. Vanuit een gezamenlijke visie op duurzame toegankelijkheid en

wetgeving werkt het Westfries Archief aan de implementatie van standaarden, werkwijzen en kwaliteitsnormen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de regiopartners, zodat uniformiteit en schaalvoordeel worden bereikt. Door kennisdeling, toetsing en advisering draagt het archief actief bij aan een toekomstbestendig informatiebeheer. Zo fungeert het Westfries Archief niet alleen als bewaarplaats, maar als motor van kwaliteit en samenwerking in de regio.

westfries genootschap

Dit lidmaatschapsbewijs is van mevrouw J. Visser-Kooiman. Zij was in 1928 lid van het Westfries Genootschap, toen nog Historisch Genootschap Oud Westfriesland. Hiervoor betaalde zij 2,50 gulden.

overheden

regionaal informatieplatform

Wij zetten onze organisatie in als regionaal informatieverdeelstation voor alle aangesloten Westfriese gemeenten en regelingen. Vanuit één centrale infrastructuur onder-

steunen we bij de digitale openbaarmaking en het beheer van informatie. Denk aan het veilig opslaan en beschikbaar stellen van Woo-dossiers, maar ook aan procesinformatie zoals Wabo-dossiers, bestemmingsplannen en bodemrapporten. De publicatie verloopt via onze toegankelijke webomgeving, waarbij de identiteit van de gemeente of regeling herkenbaar blijft. Deze aanpak voldoet aan de eisen van

archief- en informatiebeheer en voorkomt tijdelijke of ontoereikende oplossingen. Gemeenten bereiden de informatie voor en wij verzorgen de duurzame opslag in het pre-eDepot, zonder extra applicaties of beheerlast.

Dankzij onze bewezen infrastructuur zijn gemeenten verzekerd van toekomstgericht, controleerbaar en duurzaam informatiebeheer. Daarmee maken we digitale archiefzorg eenvoudig en betaalbaar, terwijl we tegelijkertijd voldoen aan wetgeving én de verwachtingen van de samenleving.

oud hoorn

Notaboek van J.G. Altoffer, sigarenwinkelier aan het Grote Oost in Hoorn, met voetbalplaatjes van onder andere Hoornse Voetbalvereniging Hollandia. Het boek is geschonken door Vereniging Oud Hoorn.

overheden

archiefinspecteur

Het Westfries Archief houdt toezicht op het archiefbeheer van zeven gemeenten en diverse gemeenschappelijke regelingen.

Deze wettelijke taak omvat inspecties, rapportages en advisering over de naleving van de Archiefwet. Sinds 2015 voert archiefinspecteur Hans Pieterse deze taak uit. Naast toezicht geeft het archief ook (on)gevraagd advies over goed informatiebeheer. Dit draagt bij aan transparantie, risicobeheersing en het behoud van cultureel erfgoed.

Gemeenten moeten volgens de Archiefwet hun informatie duurzaam toegankelijk houden. De archiefinspecteur controleert of dit gebeurt, rapporteert bevindingen en adviseert over verbeteringen.

Toezicht is essentieel voor functies zoals verantwoording, bewijsvoering, het aantonen van rechten en plichten, hergebruik en onderzoek.

historisch abbekerk-lambertschaag

Een lijst van verenigingen in Abbekerk, Lambertschaag en De Weere, aangeboden aan de burgemeester bij zijn 25-jarig jubileum. Het is een document uit de collectie van Stichting Historisch Abbekerk-Lambertschaag.

publiek

Het is een van de kerntaken van het Westfries Archief om iedereen in de regio kennis te laten maken met de unieke bronnen die in het archief worden bewaard.

*Bovenstaand het So.
haar Sterk makende voor hare abtissin
Confraters, Dewelcke in die gte verclaarden
Volmagtig te maken Martiniel Pluijm
Procureur en Notaris tot Groenbroek*

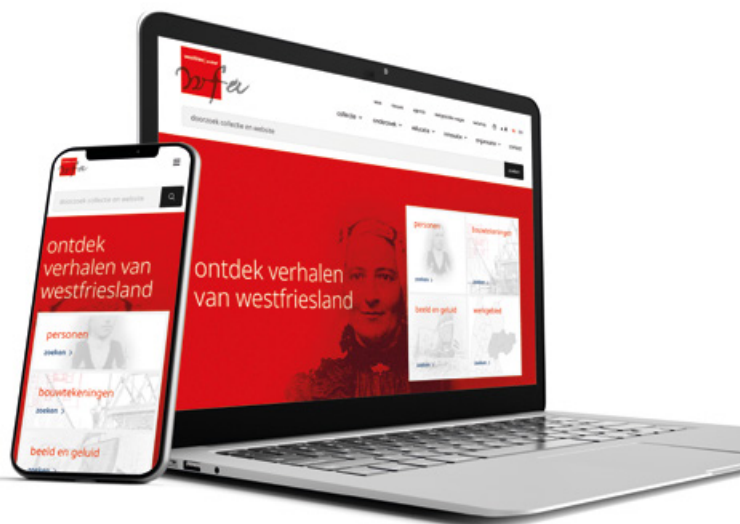
virtuele studiezaal

Met de lancering van een geheel vernieuwde website heeft het Westfries Archief in 2024 een belangrijke stap gezet in de digitale dienstverlening. De website vormt de basis voor de ontwikkeling van onze virtuele studiezaal, waarin we bronnen en verhalen op een toegankelijke manier online presenteren.

Met deze digitale omgeving maken we het voor een breed publiek mogelijk om vanaf elke locatie kennis te maken met het rijke verleden van Westfriesland.

De virtuele studiezaal is meer dan alleen een digitale versie van onze fysieke studiezaal. Het is een interactieve omgeving waarin gebruikers kunnen zoeken, ontdekken en leren. Door middel van themapagina's, beeldmateriaal en verhalen brengen we de geschiedenis tot leven en maken we deze beschikbaar voor zowel onderzoekers als nieuwsgierige bezoekers.

Met deze ontwikkeling verlagen we drempels voor gebruik van onze collecties en spelen we in op de groeiende behoefte aan online toegankelijk erfgoed. De lancering in 2024 is daarmee niet alleen een technische vernieuwing, maar markeert ook de start van een nieuwe koers waarin publieksgericht werken, digitale innovatie en brede toegankelijkheid centraal staan. De komende jaren bouwen we deze virtuele studiezaal verder uit.

polderen in westfriesland

De Baarsdorpermeer is een van de vele polders in Westfriesland. In 1624 werd dit binnenmeer drooggelegd. Dat was in 2024 precies 400 jaar geleden.

Als gevolg van menselijk handelen, daalde de Westfriesse bodem en moesten dijken worden aangelegd. Met dijken en molens werden ook binnenmeren als de Wogmeer en de Baarsdorpermeer in polders veranderd.

Het 400-jarig jubileum van de Baarsdorpermeer vormde de aanleiding voor een nieuw thema op de website geschiedenislokaal-westfriesland.nl. Daarnaast organiseerden we een expositie en lezingen. Historicus Paul Schevenhoven verzorgde een lezing over polders in Westfriesland en Rijnland. Archeoloog Bart ter Steege gaf een lezing over poldermolens. En onze collega Jan de Bruin vertelde over polders op oude kaarten.

De expositie verhuisde voor een dag naar Zuidermeer waar bewoners van de Baarsdorpermeer op 21 april 2024 het jubileum van hun polder vierden.

oud andijk

Dit kleurrijke getuigschrift is van Klaas Kooiman uit Andijk. Hij had het onderwijs aan 'den Algemeenen Tuinbouwcurcus te Andijk getrouw

en met veel vrucht' gevolgd. Het getuigschrift is aan het Westfries Archief geschonken door Stichting Oud Andijk.

schoolbezoeken

Dankzij de samenwerking met De Blauwe Schuit brachten 40 schoolklassen uit de gemeenten Koggenland en Opmeer een bezoek aan het Westfries Archief. Leerlingen van groep 6, 7 en 8 openden de archiefkluis en zagen bijzondere documenten uit de eigen gemeente. Ook versierden en kleurden ze historische (kopie)kaarten. Daarbij dachten ze na over symbolen die voor hun gemeente kenmerkend zijn.

Leerlingen van de Hoornse Pvo-school kwamen langs voor het thema Eerste Wereldoorlog. Vooral over de opvang van Belgische vluchtelingen zijn in het Westfries Archief veel bronnen te vinden.

Andere leerlingen van deze school bezochten het archief tijdens de Maand van de Geschiedenis. Zij namen deel aan de Echt/nep-quiz met rondleiding.

vu-studenten op bezoek

Op 25 april waren derdejaars studenten Geschiedenis van de Vrije Universiteit (VU) op bezoek in het Westfries Archief. Zij hadden opdracht om een verslag over Westfriese kronieken te schrijven. Op de studiezaal bekeken en onderzochten ze de originele stukken.

Bij de studieopdracht maakten de studenten gebruik van de nieuwe website met Nederlandse kronieken. Deze website bevat twee kronieken uit de collectie van het Westfries Archief: de *Kroniek van Medemblik* door Cornelis Jansz Opperdoes en de *Kroniek van Klaas van Voorst* over Hoorn. Met het AI-platform Transkribus zijn deze kronieken getranscribeerd en online doorzoekbaar.

maand van de geschiedenis

Het thema van de Maand van de Geschiedenis 2024 was Echt nep. *Echt/nep* is een lastig onderwerp in de geschiedenis, want hoe weet je of iets echt is gebeurd? Archiefonderzoek kan daarover duidelijkheid geven. Bewaren archieven nepinformatie? Jazeker!

Met een krantenquiz maakten deelnemers kennis met onze krantencollectie vanaf 1850. Kranten bevatten soms foutieve informatie. Herkende iedereen het nepnieuws? Soms wel, maar vaak

ook niet! Bij de aansluitende rondleiding in het Westfries Archief vertelden we over bijzondere archiefstukken vol leugens en bedrog. Verstoppt in documenten en boeken liggen eeuwen aan verhalen waarin mensen elkaar van alles wijs hebben proberen te maken.

In samenwerking met de Westfries Bibliotheek is de Echt/nep-quiz ook een avond in Kasteel Radboud te Medemblik georganiseerd.

stagiair

In september startte een nieuwe stagiair in het Westfries Archief: Rik Peters. Rik komt uit Heerhugowaard en studeert Geschiedenis aan de Vrije Universiteit. Bij het archief ontwikkelde hij educatiemateriaal over de Zuiderzeesteunwet (1925). Dit komt voort uit een samenwerkingsproject met Het Flevolands Archief en het Waterlands Archief.

In een werkboekje wordt stilgestaan bij de positie van de overheid en van gedupeerde Zuiderzeevissers. De opdrachten in het boekje zijn geschikt voor de oudste leerlingen uit het basisonderwijs en de jongste leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

cabr-bijeenkomst

Vanaf januari 2025 zou het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) openbaar en online toegankelijk worden. Dit oorlogsarchief, opgeslagen in het Nationaal Archief, bestaat uit processtukken van circa 425.000 Nederlanders die verdacht werden van collaboratie met de Duitse bezetter. De stukken geven ook informatie over slachtoffers en het verzet.

Maar openbaarmaking en online publicatie kan confronterend zijn voor nabestaanden. Daarom werden in aanloop naar januari

regionale informatiebijeenkomsten georganiseerd. In Noord-Holland vonden twee bijeenkomsten plaats: in het Noord-Hollands Archief en in het Westfries Archief. De bijeenkomst in Hoorn trok ruim 50 nabestaanden en andere geïnteresseerden.

Bijzonder was een publiek gesprek met journalist Martin Menger over zijn familiegeschiedenis.

oud enkhuizen

Een album amicorum is een vriendenboekje, met teksten en vaak ook tekeningen. Oud Enkhuizen heeft albums van Cornelia Gast en haar moeder Lammertje Gast-de Goeje uit de periode 1836-1860 bij het Westfries Archief ondergebracht.

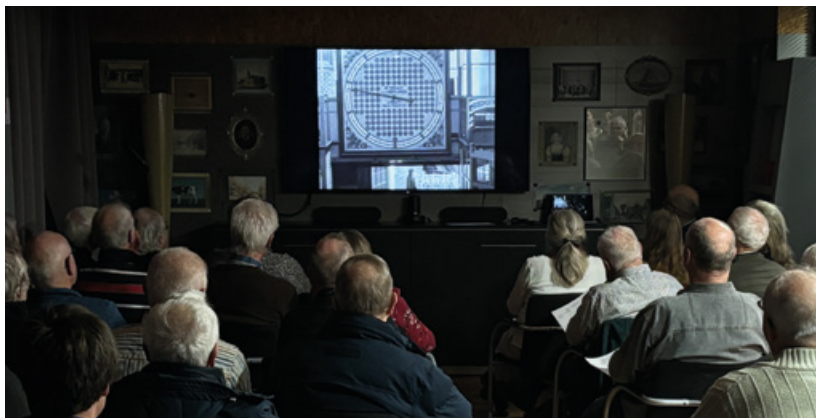
100 jaar westfries genootschap

In 2024 vierde het Westfries Genootschap zijn 100-jarig bestaan. Het genootschap zet zich al die tijd in voor het behoud en de ontwikkeling van de cultuur en de historie van Westfriesland. In het Westfries Archief wordt het verenigingsarchief bewaard. Aan de hand van documenten uit dit archief werd een mini-expositie over het Westfries Genootschap samengesteld. Ook zijn **twee lezingen** en een **filmavond** georganiseerd.

Filmavond

Stichting Projector

Op 14 november organiseerde het Westfries Archief een filmavond met historische beelden van Westfriesland. Tijdens de voorstelling werden korte fragmenten uit de periode 1928-1960 getoond. Aan bod kwamen stad en platteland, land- en tuinbouw, de Tweede Wereldoorlog en andere onderwerpen. De fragmenten waren geselecteerd en gemonteerd door Stichting Projector.

Burgers in strijd voor het Westfries erfgoed

Loes Ekhart-Knijp

Zeven jaar voor de oprichting van het Westfries Genootschap zag Vereniging Oud Hoorn al het licht. Ook zij strijdt voor behoud van erfgoed, specifiek in de gemeente Hoorn. Beide verenigingen bestaan bij de gratie van betrokken burgers. De spreker ging in op de ontwikkeling die de verenigingen doormaakten.

Hoe Westfries is het Westfries Museum?

Lezing door Ad Geerdink

In zijn lezing toonde Ad Geerdink de ontwikkeling van het Westfries Museum sinds 1878. Hij vertelde over de keuzes die ten aanzien van de collectie en presentatie zijn gemaakt. De museumdirecteur sloot af met de vraag welke rol en functies voor het Westfries Museum in de toekomst zijn weggelegd.

cursussen

Net als het voorgaande jaar organiseerde het Westfries Archief meerdere cursussen. Archiefmedewerkers verzorgden *Zoeken in het Westfries Archief* en *Kadasterviewer*, waarvoor veel belangstelling was. Ook faciliteerden we de stamboomcursus van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

De beginnerscursus oud schrift werd opnieuw gegeven door Sander Wegereef van Historio, die cursisten liet kennismaken met verschillende handschriften en oude teksten.

historische vereniging suyder cogge

Dit is een bladzijde uit het negentiende-eeuwse schrijfschrift van Cornelis Groot (1786–1813), een bekende Venhuizer. Het prachtige handschrift heeft via de Historische Vereniging Suyder Cogge een plek in het Westfries Archief gekregen.

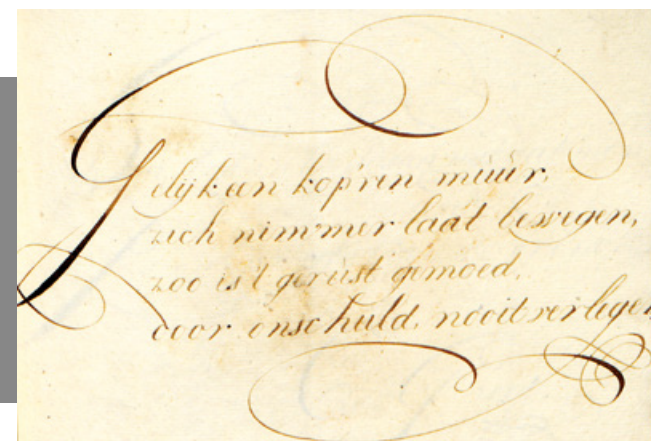
slavernij

Speciaal voor docenten organiseerden we in 2024 twee bijeenkomsten over het Westfries slavernijverleden. Centraal stond de vraag: hoe kan dit thema in de klas worden behandeld aan de hand van archiefbronnen. Hieruit zijn mooie toekomstige plannen voortgekomen.

Verder verzorgden archiefmedewerkers lezingen rond het thema slavernij, op locatie bij de Westfries Bibliotheek en bij Oud Enkhuizen.

Het onderzoek naar plantage Abbekerk en haar eigenaren is door Valkhof Museum verwerkt in een tentoonstelling over deze plantage in het Nationaal Archief van Suriname.

onze collectie

Onze unieke collectie groeit gestaag met zowel fysiek als digitaal erfgoed. We optimaliseren onze opslag met nieuwe stellingen, stroomlijnen aanwinsten via partners, en starten met scannen op verzoek voor een betere toegankelijkheid.

scannen op verzoek

Eind 2024 startte het Westfries Archief met de ambitieuze uitrol van scannen op verzoek. Deze nieuwe dienst biedt inwoners en onderzoekers de mogelijkheid om via onze website de digitalisering van papieren archiefstukken aan te vragen. Zij hoeven dan geen reis naar Hoorn te ondernemen. Een geautomatiseerde workflow zorgt voor de verwerking van de digitale bestanden.

Met deze dienst vergroten we de toegankelijkheid van onze rijke collectie aanzienlijk en komen we tegemoet aan de groeiende vraag naar digitale informatie. Het is een belangrijke stap in ons doel om het erfgoed van Westfriesland voor iedereen bereikbaar te maken.

oud hoorn

Het Westfries Archief onderhoudt goede contacten met Vereniging Oud Hoorn. Om de overdracht van archiefmateriaal door de vereniging te vereenvoudigen, is een raamovereenkomst afgesloten. Hierdoor is het niet meer nodig om voor elke losse schenking een aparte overeenkomst op te stellen. Het gaat om bijvoorbeeld brochures, documenten en foto's die buiten de directe focus van de historische vereniging vallen.

Vereniging Oud Hoorn is de eerste vereniging waarmee het Westfries Archief deze efficiënte werkwijze heeft afgesproken.

verbouwing depot

Om te anticiperen op de toename van papieren archieven, zijn vaste stellingen in het depot op de begane grond vervangen door verrijdbare stellingen. Deze verbouwing zorgt voor een welkome capaciteitsuitbreiding van 1.000 strekkende meter, naar verwachting voldoende voor de komende tien jaar. Want ondanks de grote vlucht die digitalisering heeft genomen, blijven papieren archieven nog een belangrijke rol spelen.

Bij de verbouwing zijn in het hetzelfde depot ook vitrines geplaatst. Die maken het mogelijk om archiefmateriaal in optimale bewaaromstandigheden aan bezoekers te laten zien.

verworven

fotoalbum terugkeer aafje dell

Comité 40-45 Hoorn schonk een album met foto's van de terugkeer van verzetsstrijdster Aafje Dell. De Hoornse onderwijzeres werd door de Duitse bezetter opgepakt omdat zij een Joodse baby bij een gezin had ondergebracht. De foto's tonen het feestelijke ontvangst van Aafje op de Roode Steen in Hoorn na de bevrijding.

het dorp wognum

Stichting Vrienden van het Westfries Archief verwierf een tekening van Wognum uit 1730, vervaardigd door de bekende kunstenaar Cornelis Pronk. Dit dorpsgezicht is een fraai voorbeeld uit zijn topografisch oeuvre en heeft kunsthistorische waarde voor de regio én het vakgebied.

archief kitty mahlstedt

Deze liefdesbrief aan Kitty Mahlstedt is onderdeel van een geschonken familiearchief. Het archief documenteert de geschiedenis van een familie met Westfriese banden. In de achttiende eeuw bezat ze een plantage in Demerary, het latere Brits-Guiana. Mede hierdoor is dit een familiearchief van bijzondere betekenis.

onze collectie

21

compareerden voor mij

In 2024 bereikte het crowdsourcingproject *Compareerden voor mij* een belangrijke mijlpaal. Vrijwilligers voerden vele gegevens in van oude notariële akten uit Westfriesland op www.velehanden.nl. Hierdoor zijn akten van notarissen uit de dorpen tot 1925 nu op naam doorzoekbaar via de website van het Westfries Archief.

In het aankomende jaar gaan de vrijwilligers aan de slag met akten uit de periode 1925-1935, afkomstig uit verschillende steden en dorpen. Het project maakt zo steeds meer historische bronnen digitaal beschikbaar en toegankelijk.

vrijwilligers

Ook dit jaar droegen vrijwilligers bij aan uiteenlopende projecten. De grootste groep hield zich bezig met het indexeren van doop-, trouw- en begraafboeken en notariële akten. Hierdoor werden opnieuw talloze historische gegevens toegankelijk gemaakt via onze website.

Daarnaast waren vrijwilligers actief betrokken bij nieuwe projecten, zoals het scannen en beschrijven van fotocollecties en het scanklaar maken van bidprentjes.

Als blijk van waardering voor hun inzet organiseerden we in 2024 een gezellige dag in de Verteltuin in Hem, waar de vrijwilligers elkaar ontmoetten en genoten van een ontspannen uitje.

historische vereniging midwoud-oostwoud

Matroos Henricus Zijp schreef in 1836 een brief aan zijn ouders, zussen en broers in Midwoud. Hij verbleef op dat moment in de Noord-Duitse stad Wismar. De brief is afkomstig uit de collectie van Historische Vereniging Midwoud-Oostwoud.

stichting historisch abbekerk-lambertschaag

Het Westfries Archief is verheugd met de overdracht van het archief en de collectie van Stichting Historisch Abbekerk-Lambertschaag (SHAL). Deze belangrijke aanwinst versterkt onze collectie aanzienlijk. Bovendien wordt het rijke verleden van deze dorpen nu duurzaam bewaard en toegankelijk gemaakt voor toekomstige generaties.

De afgelopen jaren heeft SHAL met veel toewijding en enthousiasme gewerkt aan het verzamelen en ordenen van historische documenten over Abbekerk en Lambertschaag. Zo omvat de collectie een uitgebreide fotocollectie, negentiende-eeuwse toneelprogramma's van 't Veldviooltje en de bijna complete financiële administratie van de heer P. Druijf, een 'zelfkazende' boer. Verder bestaat de collectie uit video's, boeken, kaarten, dorpskranten en nog veel meer.

Het bestuur van SHAL kampte met een terugloop van het aantal vrijwilligers en besloot tot opheffing van de stichting. Om te voorkomen dat haar waardevolle collectie verloren zou gaan, werd die bij het Westfries Archief ondergebracht.

Wij beschikken over de noodzakelijke expertise en middelen om de collectie en het stichtingsarchief op de lange termijn te beheren en conserveren.

De overdracht is het resultaat van een prettige en soepele samenwerking. In het voorjaar van 2024 vonden de eerste gesprekken plaats tussen het Westfries Archief en Chris Veltman, voorzitter van SHAL. Deze leidden tot een gestroomlijnde overdracht van de gehele collectie.

We zijn bijzonder trots op deze aanwinst en zullen er alles aan doen om de documenten zorgvuldig te verwerken en uiteindelijk online te presenteren.

Het Westfries Archief gaat de collectie in 2025 fasegewijs verder ordenen en digitaliseren, zodat die voor onderzoekers en andere geïnteresseerden meer toegankelijk wordt.

statistieken

Het jaar 2024 in cijfers. Het financiële overzicht
kunt u raadplegen in onze jaarrekening.

grasland van ontrent
de beesten. Aanwent in
Van de Medenblik, en aldaar
den. Notweg bij de Krommeleek. —

bereik westfries archief	2024	2023	2022
Bereik digitaal			
Bezoekers (sessies) westfriesarchief.nl	112.528	107.570	98.844
Bezoekers (sessies) Geschiedenislokaal.nl	4.420	3.001	1.500
Bezoekers (sessies) archieven.nl	13.455	10.411	23.549
Facebook	17.700	24.855	11.931
Twitter / X	6.656	20.767	22.230
LinkedIn	372	506	279
Aantal doorzoekbare personen op naam	4.249.537	4.115.545	4.057.081
Bereik fysiek			
Bezoekers studiezaal	567	764	794

Bronnen: Registratie studiezaal, Google Analytics, MAIS, Twitter / X, Facebook.

medewerkers	2024	2023	2022
Vaste formatie	13	14	13
Flexibele formatie	4	4	4
Vaste vrijwilligers	22	44	40
VeleHanden	426	383	319

Bronnen: Jaarrekening 2024, VeleHanden

toelichting

De belangstelling voor deelname aan het VeleHanden project neemt toe, terwijl we na jarenlange trouwe dienst afscheid hebben moeten nemen van een aantal vaste vrijwilligers.

bouwdossiers	2024	2023	2022
Gedigitaliseerd	99.000	47.000	36.000
Gepubliceerd	90.000	33.000	27.000
Op de kaart	68.369	0	0

Bronnen: MAIS, WFA datawarehouse

toelichting

In 2024 is meer dan het dubbele aantal bouwdossiers gedigitaliseerd ten opzichte van de jaren daarvoor, sinds de start van het project in 2021. Bijna al deze dossiers konden ook online gepubliceerd worden en een groot deel is gekoppeld aan de bijbehorende geografische locatie.

bouwdossiers gedigitaliseerd per 31-12-2024

72%

resterend: 28%

presentatie westfries archief

2024

2023

2022

Presentatie

Gepubliceerde artikelen	61	57	20
Schoolklassen op bezoek	40	7	3
Totaal aantal activiteiten	90	75	34
Deelnemers activiteiten	3.266	3.171	619

Bron: Registratie activiteiten WFA

toelichting

In 2024 ontving het Westfries Archief de leerlingen van groep 6, 7 en 8 uit de gemeenten Koggenland en Opmeer.

Bezoekadres:
Blauwe Berg 5c
1625 NT Hoorn
T 0229 - 28 25 00

www.westfriesarchief.nl